

تأثیر تغییرات اقلیم و حکمرانی منابع آب در افزایش تضادهای بین ذینفعان

لادن نادری^۱، اسماعیل کریمی دهکردی^۲ و محمد بادساز^۳

۱- دانشجوی دکتری توسعه کشاورزی، گروه ترویج، ارتباطات و توسعه روستایی، دانشگاه زنجان، (ladan.naderi93@gmail.com)

۲- دانشیار گروه ترویج، ارتباطات و توسعه روستایی، دانشگاه زنجان، زنجان، ایران

۳- استادیار گروه ترویج، ارتباطات و توسعه روستایی، دانشگاه زنجان، زنجان، ایران

چکیده

مدیریت بحران منابع آب به واسطه چندوجهی بودن با عدم قطعیت‌هایی در زمینه‌های انسانی و طبیعی روبروست. از مصادیق عوامل انسانی می‌توان به حکمرانی پایدار منابع آب و از جنبه طبیعی به تغییرات اقلیم اشاره نمود که این دو عامل می‌توانند به‌طور مستقیم و غیرمستقیم نقش به‌سزایی در تضاد و درگیری بین ذینفعان داشته باشند. هدف از این پژوهش مرور دیدگاه‌های مختلف پیرامون تغییرات اقلیم با تأکید بر حکمرانی منابع آب در شکل‌گیری تضاد و درگیری بین ذی‌نفعان و ذی‌مدخلان می‌باشد. تغییرات آب و هوایی از جمله عواملی است که به‌صورت غیرمستقیم از طریق بحران منابع آب و خشکسالی‌های پی‌درپی و به دنبال آن افزایش فقر، گرسنگی، مهاجرت و بی‌ثباتی در جهان چالش‌هایی را به وجود آورده است که این آسیب‌ها نه تنها تهدیدی برای امنیت جهانی بلکه امنیت داخلی کشورها را نیز تحت تأثیر قرار خواهد داد. از سوی دیگر حکمرانی منابع آب با توجه به پیچیده بودن، تحت تأثیر عوامل سیاسی، اجتماعی، اقتصادی است. در نظر گرفتن تمامی ابعاد برای یک حکمرانی پایدار امری اجتناب‌ناپذیر است. به‌طور کلی خطرات ناشی از بحران آب به دلیل ماهیت چندبعدی بودن آن به‌طور کامل قابل پیشگیری نیست، ولی با اصلاح سیاست‌های مدیریت منابع آب از جمله به‌کارگیری مدیریت مردم‌محور و حکمرانی پایدار همراه با سیاست‌های انعطاف‌پذیر با تأکید بر مشارکت نهادهای غیررسمی و دستگاه‌های اجتماعی در کنار نهادهای رسمی می‌توان ارتباط و مشارکت بین ذینفعان و مشارکت عمومی مردم را افزایش داد و از چالش‌های ناشی از بحران کاست. واژه‌های کلیدی: حکمرانی آب، تضاد و درگیری، تغییرات اقلیم، بحران آب